

การวิเคราะห์และตีความการบรรเลงปิคโคโลจากบทเพลงมาร์ช
ประพันธ์โดย จอห์น ฟิลิป ซูซา

THE ANALYSIS AND INTERPRETATION OF THE PICCOLO EXCERPT FROM
THE SELECTED MARCHES BY JOHN PHILIP SOUSA

กฤตพัฒน์ สุวรรณัง¹ ปาวไล ตันจันทรพงศ์²
Kittapat Suwannang¹ Pawalai Tanchanpong²

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์การวิเคราะห์และตีความการบรรเลงปิคโคโลจากบทเพลงคัดสรรประเภทมาร์ช ประพันธ์โดย จอห์น ฟิลิป ซูซา เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ เน้นที่บทประพันธ์เพลงมาร์ช ของจอห์น ฟิลิป ซูซา 5 บทประพันธ์ โดยบทประพันธ์ทั้ง 5 ของจอห์น ฟิลิป ซูซา ได้จัดเผยแพร่โน้ตผ่านวารสารในชื่อ “The Complete Marches of John Philip Sousa” เริ่มตั้งแต่ฉบับที่ 2 ถึงฉบับที่ 6 โดย “The President’s Own” United States Marine Band โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อวิเคราะห์บทประพันธ์เพลงมาร์ช ของจอห์น ฟิลิป ซูซา ทั้ง 5 บทประพันธ์ 2) เพื่อตีความการบรรเลงปิคโคโลจากบทเพลงคัดสรรประเภทมาร์ช ที่ประพันธ์โดยจอห์น ฟิลิป ซูซา

ผลการวิเคราะห์พบว่าบทเพลงทั้ง 5 อยู่ในสังกัดลักษณะประเภทมาร์ช นอกจากนี้อัตราความเร็วในบทเพลงของจอห์น ฟิลิป ซูซา จะระบุ March Tempo ผู้วิจัยตีความว่าเป็นจังหวะเร็วที่เหมาะสมกับดนตรีเดินแถวคือโน้ตตัวขาวในอัตราจังหวะ 2/2 เท่ากับ 120-122 และอัตราความเร็วที่ระบุ Marcia brillante ผู้วิจัยตีความว่าเป็นจังหวะเร็วที่เปล่งประกาย คือโน้ตตัวดำเท่ากับ 145 และผลการตีความการบรรเลงปิคโคโลจากบทเพลงคัดสรรประเภทมาร์ชทั้ง 5 บทเพลงเพื่อเป็นแนวทางการบรรเลงปิคโคโลให้ได้ลิลาเสียงตามแนวทางปฏิบัติของจอห์น ฟิลิป ซูซา โดยเน้นถึงสำคัญของการควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) และการควบคุมความเข้มของเสียง (Dynamics) และมีเทคนิคของปิคโคโลดังนี้ 1) การพรมนิ้ว 2) การดัดลิ้นแบบบังคับลิ้นซ้อนสองชั้น (Double Tonguing) 3) การหายใจแบบฉับพลัน 4) การควบคุมลักษณะเสียงแบบมาร์ช 5) การเล่นโน้ตสะบัด 6) การดัดลิ้นแบบบังคับลิ้นซ้อนสามชั้น (Triple Tonguing)

คำสำคัญ: ปิคโคโล, เพลงมาร์ช, จอห์น ฟิลิป ซูซา

¹ นิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Kittapat.swn@gmail.com

¹ Student, Master of Arts (Music) Program, Faculty of Humanities, Kasetsart University, Kittapat.swn@gmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ pawalaitan@gmail.com

² Advisor, Associate Professor, Faculty of Humanities, Kasetsart University, pawalaitan@gmail.com

Receive 06/06/67, Revise 10/07/67, Accept 15/07/67

Abstract

The thesis of the Analysis and Interpretation of the Piccolo Excerpt from the Selected Marches by John Philip Sousa is the qualitative research. The researcher conducted a comprehensive study using academic research, textbooks, and selected seven of John Philip Sousa's march compositions. These seven compositions have been published in the journal titled "The Complete Marches of John Philip Sousa" from Second to Sixth edition, by "The President's Own" United States Marine Band. The objectives of this study are 1) To analyze the seven march compositions by John Philip Sousa. 2) To interpret the piccolo performances from the selected march compositions by John Philip Sousa.

The findings show that Sousa's seven march compositions are adhere to the form of the march genre. Moreover, the tempo indications in Sousa's compositions often specify as "March Tempo" which the researcher interprets as a brisk tempo suitable for marching, with a half note in 2/2 time equating to 120-122 beats per minute. The tempo marking "Marcia brillante" is interpreted as a bright, fast tempo, with a quarter note equating to 145 beats per minute. Also, the interpretation of piccolo performances in the seven selected march compositions aims to serve as a guide for achieving the stylistic nuances in accordance with John Philip Sousa's performance practices. This interpretation emphasizes the importance of articulation and dynamic control. The following are the techniques for playing the piccolo 1) trilling 2) Double tonguing 3) Sudden breathing 4) Articulation in a march style 5) grace notes 6) Triple tonguing.

Keywords: Piccolo, March, John Philip Sousa

บทนำ

จอห์น ฟิลิป ซูซา (John Philip Sousa) นักประพันธ์ และผู้ควบคุมวงดนตรีชาวอเมริกันที่ถูกขนานนามว่า ราชาแห่งเพลงมาร์ช “March king” เพราะเขาได้ประพันธ์บทเพลงมาร์ชมากกว่า 100 บทประพันธ์ อีกทั้งยังเป็นผู้ควบคุมวงดนตรีนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ.1880 ถึงปี ค.ศ.1892 ซึ่งเป็นวงที่มีชื่อเสียงเป็นอย่างมากในสหรัฐอเมริกา ต่อมาเขาได้ลาออกจากตำแหน่งแล้วจัดตั้งวงของเขาขึ้นมาใหม่ชื่อว่า “The Sousa band” ซึ่งเขาได้นำบทเพลงที่มีชื่อเสียงหรือการบรรเลงเดี่ยวจากศิลปินที่มีชื่อเสียง และบทประพันธ์ของเขามาทำการบรรเลงซึ่งบทประพันธ์ส่วนใหญ่ของ จอห์น ฟิลิป ซูซา ที่นำมาแสดงจะมุ่งเน้นในการสร้างความบันเทิงส่งผลให้เขาได้รับความนิยมและได้รับการตอบรับอย่างดีเยี่ยมจากผู้ชม เขาจึงเป็นบุคคลคนสำคัญที่ทำให้วงการวินแบนด์ (Wind Band) ในสหรัฐอเมริกาได้รับการพัฒนาและส่งผลมาจนถึงยุคปัจจุบัน

ปิโคโล (Piccolo) เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าลมไม้ที่อยู่ในตระกูลเดียวกับฟลูต (Flute) แต่มีขนาดเล็กกว่าฟลูต 4 เท่า วิธีการเป่าจะคล้ายกับฟลูต ปิโคโลจะมีระดับเสียงสูงกว่าฟลูตอยู่ 1 ช่วงคู่แปด 8 ระดับเสียง (Octave) ปิโคโลจึงมีเสียงที่อยู่ในระดับเสียงสูงและน้ำเสียงของปิโคโลจะไปทางแหลมสูงทำให้เสียงของปิโคโลมีความโดดเด่นเมื่ออยู่ในท่ามกลางเครื่องดนตรีชนิดอื่น นักฟลูตที่มีประสบการณ์และมีความชำนาญส่วนใหญ่จะสามารถเล่นเครื่องดนตรีปิโคโลควบคู่กันได้ ในปัจจุบันระบบนิ้วที่ใช้ในปิโคโลคือระบบโบห์ม (Boehm System) และวัสดุที่ใช้ทำปิโคโลมีทั้งแบบไม้, โลหะ และพลาสติก

ผู้วิจัยมีความสนใจเครื่องดนตรีปิโคโลเป็นพิเศษเพราะเป็นเครื่องดนตรีที่น้ำเสียงมีความโดดเด่นแหลมสูง และจอห์น ฟิลิป ซูซา ได้ประพันธ์ให้เครื่องดนตรีปิโคโลมีความโดดเด่นและต้องใช้เทคนิคในการบรรเลงในหลายบทเพลง ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกบทประพันธ์ที่ จอห์น ฟิลิป ซูซา ประพันธ์ปิโคโลได้อย่างโดดเด่นในด้านเทคนิคและน้ำเสียงมาทั้งหมด 5 บทประพันธ์ ได้แก่ 1) The Stars and Stripes Forever (1896) 2) Hand Across the Sea (1899) 3) Glory of the Yankee Navy (1909) 4) Who's Who in Navy Blue (1920) 5) The Black Horse Troop (1924)

ซึ่งทั้ง 5 บทประพันธ์ที่กล่าวมานี้เป็นบทประพันธ์ที่มีการนำมาจัดแสดงในงานสำคัญต่าง ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประจำ ซึ่งผู้วิจัยนำบทประพันธ์ทั้ง 5 บท มาวิเคราะห์และตีความโดยผู้วิจัยจะเน้นให้เห็นถึงการใช้เทคนิคและน้ำเสียงที่ของเครื่องดนตรีปิโคโลและเสนอแนวทางการบรรเลงปิโคโลในบทประพันธ์ทั้ง 5 บท ของจอห์น ฟิลิป ซูซา เพื่อให้เป็นประโยชน์กับผู้ที่เล่นเครื่องดนตรีปิโคโลที่จะช่วยให้การบรรเลงดียิ่งขึ้น และสามารถนำแนวทางการบรรเลงเหล่านี้ไปใช้ในบทเพลงมาร์ชอื่น ๆ ของ จอห์น ฟิลิป ซูซา ได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์บทประพันธ์เพลงมาร์ช ของจอห์น ฟิลิป ซูซา ทั้ง 5 บทประพันธ์
2. เพื่อตีความและวิเคราะห์เทคนิคการบรรเลงปิโคโลจากบทเพลงคีตสรรประเภทมาร์ชที่ประพันธ์โดยจอห์น ฟิลิป ซูซา

ขอบเขตของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยในประเด็น ดังต่อไปนี้

1. การคัดเลือกโน้ตเพลง

ผู้วิจัยได้คัดเลือกโน้ตเพลงของจอห์น ฟิลิป ซูซา เพื่อที่จะนำมาวิเคราะห์ โดยคัดเลือกโน้ตจากวารสารชื่อ “The Complete Marches of John Philip Sousa” ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายซึ่งทำการเผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตผ่าน www.marineband.marines.mil และผู้วิจัยสามารถนำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์สำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้

2. การวิเคราะห์และตีความบทเพลง

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และตีความบทเพลงในมิติของการบรรเลงปิคโคโล ซึ่งได้กำหนดแนวทางในการวิเคราะห์และตีความบทเพลง ดังนี้

2.1 ภาพรวมของบทเพลง ประกอบด้วย ประเด็นในการวิเคราะห์และตีความ ดังนี้

- คีตลักษณ์ (Form)
- อัตราความเร็ว (Tempo)
- เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง (Key Signature)
- อัตราจังหวะ (Meter)

2.2 การตีความการบรรเลงปิคโคโลจากบทเพลงคัตสรรประเภทมาร์ช ที่จอห์น ฟิลิป ซูซานำมาใช้ในบทประพันธ์โดยศึกษาลักษณะ และแนวทางการบรรเลงบทเพลงมาร์ช ซึ่งประพันธ์โดยจอห์น ฟิลิป ซูซา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ถือเป็นองค์ความรู้ใหม่ทางด้านการวิเคราะห์และตีความบทประพันธ์เพลงมาร์ช ของจอห์น ฟิลิป ซูซา 5 บทประพันธ์ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบรรเลงเครื่องดนตรีปิคโคโล

1. ได้บทวิเคราะห์บทประพันธ์เพลงมาร์ช ของจอห์น ฟิลิป ซูซา ทั้ง 5 บทประพันธ์
2. ได้บทตีความการบรรเลงปิคโคโลจากบทเพลงคัตสรรประเภทมาร์ช ที่ประพันธ์โดยจอห์น ฟิลิป ซูซา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Brion (2018) ได้กล่าวถึงแนวปฏิบัติของ จอห์น ฟิลิป ซูซา ซึ่งได้มีการแบ่งออกเป็น 5 ประเด็นหลักได้แก่

1. Shorter Is Softer การเล่นโน้ตสั้นจะเล่นในความเข้มเสียงที่เบากว่า เพื่อดึงเอาความเข้มเสียงของเนื้อดนตรีดั้งเดิมออกมา การเล่นโน้ตทำนองต้องเล่นในลักษณะเสียงสั้น และเบาสบาย
2. Longer Is Louder การเล่นด้วยโน้ตยาวจะต้องทำความเข้าใจเสียงให้ดังกว่าปกติ การเล่นโน้ตยาวจะต้องเล่นให้เสียงนุ่มลึก, หนักแน่น และอบอุ่นกว่าโน้ตสั้น
3. Longer Is Long การเล่นด้วยโน้ตยาวที่ต่อด้วยโน้ตสั้น ให้เล่นโน้ตยาว ยาวขึ้นกว่าปกติจะทำให้ได้เสียงที่เต็มค่าน้อยมากขึ้น

4. Slur May Be Louder การเล่นโน้ตที่มีเครื่องหมายเชื่อมเสียงบางครั้งอาจจะเล่นให้เสียงดังกว่าปกติโดยให้พิจารณาจากน้ำหนักของเสียงในโน้ตที่มีเครื่องหมายเชื่อมเสียง เพราะในบางครั้งการเล่นโน้ตที่มีเครื่องหมายเชื่อมเสียงจะต้องเล่นดังกว่า โน้ตที่ไม่มีเครื่องหมายเชื่อมเสียง

5. Accent Accidentals การเล่นในลักษณะเน้นเสียงในโน้ตที่มีเครื่องหมายแปลงเสียงจะทำให้โทนเสียงเข้ม และนุ่มลึกมากขึ้น โดยเฉพาะในโน้ตที่มีเครื่องหมายแปลงเสียงในจังหวะหนัก

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย กล่าวคือ การวิเคราะห์และตีความการบรรเลงปิคโคโลจากบทเพลงคัตสรรประเภทมาร์ช ประพันธ์โดย จอห์น ฟิลิป ซูซา โดยได้จำแนกตามประเด็นของการวิเคราะห์ และตีความบทเพลงดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์บทประพันธ์เพลงมาร์ช ของจอห์น ฟิลิป ซูซา

บทประพันธ์เพลงมาร์ช ของจอห์น ฟิลิป ซูซา ทั้ง 5 บทประพันธ์ได้แก่ 1) The Stars and Stripes Forever 2) Hand Across the Sea 3) Glory of the Yankee Navy 4) Who's Who in Navy Blue 5) The Black Horse Troop โดยในแต่ละบทเพลงจะอยู่ในสังคีตลักษณ์ประเภทมาร์ชเหมือนกัน คือ ช่วงนำเสนอ (Introduction) ส่วนแรก (First Strain) ส่วนที่สอง (Second Strain) ทรีโอ (Trio) ส่วนพัก (Break Strain) และส่วนสุดท้าย(Final Strain) โดยในแต่ละบทเพลงมีอัตราความเร็ว อัตราจังหวะ และกุญแจเสียงดังนี้

1.1 The Stars and Stripes Forever มีอัตราความเร็วคือ March Tempo ในอัตราจังหวะ 2/2 หรือ C กุญแจเสียงหลักของบทประพันธ์นี้คือกุญแจเสียง E-flat major แต่ในท่อนทรีโอได้เปลี่ยนจากกุญแจเสียงหลักเป็น A-flat major บทเพลงนี้มีจุดเด่นอยู่ที่แนวทำนองที่มีลักษณะขึ้นลง มีการทำความเข้มเสียงดัง-เบาสลับกัน จึงควรให้ความสำคัญกับความเข้มเสียงดัง-เบาให้มีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน และในช่วงขณะที่เขาควรเล่นในลักษณะเสียงสั้นกว่าปกติเพื่อให้ได้ความรู้สึกขึ้นลงมากขึ้นในท่อนส่วนที่สองควรให้ความสำคัญกับการเล่นในลักษณะการแปรทำนองให้เด่นชัดออกมาในรอบแรก ต่อมาในท่อนส่วนพักควรเล่นให้แข็งแรงเพื่อเป็นท่อนเชื่อมไปสู่ท่อนสุดท้ายที่มีการเดี่ยวปิคโคโล

1.2 Hand Across the Sea มีอัตราความเร็วคือ March Tempo ในอัตราจังหวะ 2/2 หรือ C กุญแจเสียงหลักของบทประพันธ์นี้คือกุญแจเสียง F major แต่ในท่อน ทรีโอได้เปลี่ยนจากกุญแจเสียงหลักเป็น B-flat major บทเพลงนี้มีลักษณะเข้มแข็งจึงควรให้ความสำคัญกับเครื่องหมายเน้นเสียงต้องเล่นออกมาอย่างชัดเจน และสั้นเพื่อให้เกิดความน่าสนใจมากขึ้น ส่วนในท่อนทรีโอแนวทำนองจะเล่นในลักษณะเสียงยาว เบา และต่อเนื่องโดยเมื่อทำนองมีการลากยาวควรทำความเข้มเสียงเบาลงแล้วให้ลีลาสอดประสานแนวทำนองเด่นออกมาเพื่อให้เกิดความแตกต่างของอารมณ์เพลงในช่วงแรกซึ่งจะแตกต่างกับคนที่เล่นจังหวะเสียงประสานที่ต้องเล่นให้คมชัดแตกต่างจากทำนองเพื่อให้จังหวะมีความคงที่

1.3 Glory of the Yankee Navy มีอัตราความเร็วคือ March Tempo ในอัตราจังหวะ 2/4 กุญแจเสียงหลักของบทประพันธ์นี้คือกุญแจเสียง F major แต่ในท่อนทรีโอได้เปลี่ยนจากกุญแจเสียงหลักเป็น B-flat major บทเพลงนี้มีลักษณะเสียงมีชีวิตชีวาจึงควรให้ความสำคัญกับแนวทำนองที่

เล่นโดยเครื่องดนตรีเสียงสูงเช่น ฟลูต และปิคโคโล เนื่องจากภูมิหลังของเพลงนี้แต่งขึ้นให้ตัวละครที่เป็นผู้หญิงการให้ฟลูต และปิคโคโล ที่เป็นเสียงสูงเด่นชัดออกมาเพื่อแทนเสียงของผู้หญิงเช่นเดียวกับการเล่นแปรท่อนองในท่อนทริโอควรให้ปิคโคโล และฟลูตเด่นออกมา

1.4 Who's Who in Navy Blue อัตราความเร็วคือ Marcia Brillante ในอัตราจังหวะ 2/4 กุญแจเสียงหลักของบทประพันธ์นี้คือกุญแจเสียง B-flat major แต่ในท่อนทริโอ ได้เปลี่ยนจากกุญแจเสียงหลักเป็น E-flat major ในช่วงนำเสนอมีลักษณะเข้มแข็ง เป็นการเล่นประโคมแตรในห้องที่ 1-4 ต่อมาในท่อนส่วนแรกมีลักษณะขี้นั้นควรวาดโน้ตเชบิต 2 ชั้น และโน้ตเชบิต 1 ชั้นให้สั้น และเบา โน้ตที่มีเครื่องหมายเชื่อมเสียงที่เป็นโน้ตเชบิต 1 ชั้นให้เล่นต่อเนื่อง และดังเพื่อให้ได้สไลด์เสียงขี้นั้น ต่อมาในท่อนทริโอแรก และท่อนส่วนสุดท้ายรอบแรกควรให้ความสำคัญกับทำนองรองคือ ฟลูต และปิคโคโล ที่เล่นเหมือนการบรรเลงเดี่ยวแล้วค่อยมาดังในรอบที่สองเพื่อให้เกิดความแตกต่างกันกับรอบแรก

1.5 The Black Horse Troop มีอัตราความเร็วคือ March Tempo ในอัตราจังหวะ 6/8 กุญแจเสียงหลักของบทประพันธ์นี้คือกุญแจเสียง F major แต่ในท่อนทริโอได้เปลี่ยนจากกุญแจเสียงหลักเป็น B-flat major บทเพลงนี้ในท่อนส่วนแรกมีจุดเด่นคือการเปลี่ยนแบบลักษณะเสียงของการควมบ้า ดังนั้นควรวาดโน้ตที่เป็นโน้ต 3 พยางค์เชบิต 1 ชั้นตัวที่ 3 และตัวที่ 1 ออกมาให้ชัดเจนเพื่อให้ได้ลักษณะเสียงเหมือนกับการควมบ้า ต่อมาในท่อนทริโอจะเล่นในลักษณะเสียงต่อเนื่องโดยมีเครื่องกระทบเล่นโน้ต 3 พยางค์เชบิต 2 ชั้นเปลี่ยนแบบเสียงควมบ้าเป็นพื้นหลังให้ทำนองหลัก

2. ผลการตีความและวิเคราะห์เทคนิคการบรรเลงปิคโคโลจากบทเพลงคัตสรรประเภทมาร์ชของจอห์น ฟิลิป ซูซา

2.1 The Stars and Stripes Forever (1896)

บทเพลงนี้มีบทเพลงคัตสรรของปิคโคโลในท่อนส่วนสุดท้าย คือห้องที่ 110-143 โดยมีการกำหนดลักษณะเสียงไว้ว่า Grandioso ซึ่งหมายความว่าให้บรรเลงอย่างสง่างามซึ่งในบทเพลงนี้จะมีการใช้เทคนิคการพรมนิ้วค่อนข้างเยอะโดยจะมีทั้งแบบสั้น และยาวโดยโน้ตที่มีเครื่องหมายการพรมนิ้วแบบนี้ผู้วิจยจะบรรเลงในลักษณะเน้นเสียง และทำความเข้มเสียงให้ดังกว่าโน้ตตัวอื่นเพื่อให้โน้ตที่มีเครื่องหมายการพรมนิ้วเด่นชัดออกมา และในการพรมนิ้วแบบยาวผู้วิจยจะบรรเลงในลักษณะเน้นเสียงในช่วงแรก และทำความเข้มเสียงเบาลงในช่วงหลัง ต่อมาในห้องที่ 137-140 จะเป็นการรวเสียงยาว 4 ห้องเพลงผู้วิจยจะบรรเลงในลักษณะเน้นเสียงและทำความเข้มเสียงให้เบาลงในห้องที่ 137-138 และทำความเข้มเสียงดังขึ้นในห้องที่ 139-140 เพื่อให้ทำนองหลักเด่นออกมาในขณะที่ปิคโคโลกำลังพรมนิ้วอยู่เป็นเสียงพื้นหลัง

ตัวอย่างที่ 1 The Stars and Stripes Forever ท่อนส่วนสุดท้าย

เทคนิคที่ใช้สำหรับบทเพลง

2.1.1 การพรมนิ้ว

เทคนิคการเล่นโน้ตพรมคือการเล่นโน้ตสองตัวสลับกันไปมาอย่างรวดเร็วโดยเล่นตัวโน้ตนั้นและตัวโน้ตเหนือขึ้นไปหนึ่งขึ้นยกตัวอย่างเช่น ในห้องที่ 110 เป็นโน้ตพรมที่ตัว E-flat วิธีการเล่นคือเริ่มเล่นโน้ต E-flat ก่อน จากนั้นค่อยเล่นโน้ต F แล้วเล่นสลับกันอย่างรวดเร็วซึ่งการเล่นโน้ตพรมนั้นจะมีการใช้นิ้วสำหรับการพรมนิ้วเพื่อให้เล่นโน้ตสลับกันได้อย่างรวดเร็ว

2.1.2 การตัดลิ้นแบบบังคับลิ้นซ้อนสองชั้น (Double Tonguing)

เทคนิคการตัดลิ้นแบบบังคับลิ้นซ้อนสองชั้นจำเป็นต้องใช้ในบทเพลงนี้เพราะเป็นเพลงที่มีความเร็วจึงทำให้การตัดลิ้นธรรมดาทำได้ยาก การตัดลิ้นการตัดลิ้นแบบบังคับลิ้นซ้อนสองชั้นบนปิคโคโลลินจะอยู่ในตำแหน่งเดียวกับการออกเสียงคำว่า ทุคูทุคู

2.2 Hand Across the Sea (1899)

บทเพลงนี้มีบทเพลงคัสดรของปิคโคโลในท่อนส่วนสุดท้าย คือห้องที่ 87-103 โดยผู้วิจัยจะบรรเลงโน้ตตัวดำให้สั้น และเน้นเพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้กับบทเพลง ส่วนโน้ตที่เป็นตัวเข้บ็ต 1 ขึ้นจะบรรเลงในลักษณะเสียงแบบต่อเนื่อง และทำความเข้มเสียงให้ดังขึ้นในห้องเพลงที่ 88 เพื่อส่งเข้าไปหาโน้ตตัวดำในห้องที่ 89 จังหวะที่ 1 ต่อมาในห้องที่ 89-90 และ 93-94 จะบรรเลงในลักษณะเสียงต่อเนื่องในโน้ตเข้บ็ต 1 ขึ้น และจะตัดลิ้นที่โน้ตตัวดำในลักษณะเสียงสั้น เพื่อให้เกิดลักษณะเสียงที่คมชัดกว่าการบรรเลงในลักษณะเสียงที่ต่อเนื่องทั้งหมด ต่อมาในห้องที่ 95 และ 97 จะมีโน้ตซ้ำกัน 3 ตัวประกอบด้วยโน้ตเข้บ็ต 1 ขึ้น 2 ตัว และโน้ตตัวดำ 1 ตัวผู้วิจัยจะบรรเลงในลักษณะเน้นเสียงในโน้ตเข้บ็ต 1 ขึ้นตัวแรก และทำความเข้มเสียงเบาลงเรื่อย ๆ ใน 2 ตัวถัดมา และในห้องที่ 96 และ 98 จะบรรเลงโน้ตเข้บ็ต 1 ขึ้นตัวแรกของจังหวะในลักษณะเน้นเสียงให้ชัดเจนขึ้น และเบาลงในโน้ตถัดมา

ตัวอย่างที่ 2 Hand Across the Sea ท่อนส่วนสุดท้าย

เทคนิคที่ใช้สำหรับบทเพลง

2.2.1 การหายใจแบบฉับพลัน

ในบทเพลงนี้ห้องที่ 87-103 จะไม่มีโน้ตลากยาวหรือโน้ตตัวหยุดให้พักหายใจจึงจำเป็นต้องมีการหายใจแบบฉับพลันสั้น ๆ เพื่อให้มีลมเป่าต่อเนื่องไปได้

2.2.2 การควบคุมลักษณะเสียงแบบมาร์ช

ในห้องที่ 89-90 และ 93-94 ในโน้ตเขียนให้เล่นในลักษณะเสียงต่อเนื่องแต่ผู้วิจัยเปลี่ยนเป็นเล่นในลักษณะเสียงต่อเนื่องที่โน้ตเชบิต 1 ชั้น และตัดลิ้นที่โน้ตตัวดำในลักษณะเสียงสั้น แทน เพื่อให้เกิดลักษณะเสียงที่คมชัดกว่า และได้ลิลาเสียงแข็งแรงแบบมาร์ช

2.3 Glory of the Yankee Navy (1909)

บทเพลงนี้มีบทเพลงคัดสรรของปิคโคโลในท่อนส่วนสุดท้าย คือห้องที่ 88-120 ในลักษณะการแปรทำนองจากทำนองหลัก โดยผู้วิจัยจะบรรเลงโดยคำนึงถึงทำนองหลักเป็นหลักเพื่อให้ทำนองหลักมีความชัดเจนภายใต้การแปรทำนอง ในห้องที่ 88, 96, และ 104 จะเป็นโน้ตเชบิต 1 ชั้นตามด้วย 3 พยางค์ เชบิต 2 ชั้นตามด้วยการรวเสียง ผู้วิจัยจะเล่นโน้ตเชบิต 1 ชั้นในลักษณะเสียงสั้น เน้น และนานกว่าปกติเล็กน้อย แล้วไปรวโน้ต 3 พยางค์เชบิต 2 ชั้นให้เร็วขึ้นเพื่อให้ความรู้สึกกระชับ และทำนองหลักจะเด่นชัดขึ้นด้วย ส่วนโน้ตที่รวเสียงจะเล่นในลักษณะเน้นหัวเสียงและค่อย ๆ ทำความเข้มเสียงเบาลง ต่อมาโน้ตที่เป็นเชบิต 1 ชั้นประจุตามด้วยโน้ตเชบิต 3 ชั้นในห้องที่ 90, 97, 106-107 ผู้วิจัยจะเล่นในลักษณะเสียงต่อเนื่อง และจะเน้นเสียงที่โน้ตเชบิต 1 ชั้นประจุเพื่อให้ทำนองหลักเด่นชัดออกมาส่วนโน้ตที่เป็นโน้ตเชบิต 3 ชั้นผู้วิจัยจะเล่นเหมือนโน้ตสะบัดเพื่อรวโน้ตให้เร็วขึ้นทำให้ได้ลิลาเสียงที่กระชับ

ตัวอย่างที่ 3 Glory of the Yankee Navy ท่อนส่วนสุดท้าย

เทคนิคที่ใช้สำหรับบทเพลง

2.3.1 การตัดล้นแบบบังคับล้นซ้อนสองชั้น

โน้ตที่เป็นเซปต์ 2 ชั้นในบทเพลงนี้จำเป็นต้องใช้เทคนิคการตัดล้นแบบบังคับล้นซ้อนสองชั้นเพราะเป็นเพลงที่มีความเร็วจึงทำให้การตัดล้นธรรมดาทำได้ยาก

2.4 Who's Who in Navy Blue (1920)

บทเพลงนี้มีบทเพลงคัสดรของปิกโคโลในท่อนส่วนสุดท้าย คือห้องที่ 79-96 โดยมีการกำหนดลักษณะเสียงไว้ว่า Leggiero คือบรรเลงแบบเบาสบาย โดยผู้วิจัยจะให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจความเข้มเสียงคือ โน้ตที่เป็นเสียงต่ำไล่ระดับเสียงขึ้นไปหาเสียงสูงควรทำความเข้าใจความเข้มเสียงจากเบาไปหาดังในขณะที่ไล่เสียงอยู่ และเมื่อมีการเล่นโน้ตตัวเดิมซ้ำติดกันหลาย ๆ ตัวผู้วิจัยจะทำความเข้าใจความเข้มเสียงให้แตกต่างกันในแต่ละตัว โดยจะทำความเข้าใจให้เบาลงในขณะที่เล่นโน้ตซ้ำกันทั้งหมดนี้ทำเพื่อให้ลีลาของเสียงเบาสบายตามที่กำหนด

ตัวอย่างที่ 4 Who's Who in Navy Blue ท่อนส่วนสุดท้าย

เทคนิคที่ใช้สำหรับบทเพลง

2.4.1 การเล่นโน้ตสะบัด

โน้ตสะบัด (Grace note) คือโน้ตระดับชนิดหนึ่งเป็นโน้ตตัวเล็ก ๆ ไม่มีค่าที่แน่นอน เล่นผ่านไปอย่างรวดเร็วก่อนจังหวะหรือลงตรงกับจังหวะ ซึ่งในบทเพลงนี้ควรเล่นโน้ตสะบัดก่อนจังหวะ แล้วเล่นโน้ตเช็ต 1 ชั้นที่เป็นจังหวะหลักในลักษณะเสียงสั้นจะทำให้สื่ามีความขี้เล่นและทำให้จังหวะมีความแข็งแรงมากขึ้นด้วย

2.5 The Black Horse Troop (1924)

บทเพลงนี้มีบทเพลงคัดสรรของปิคโคโลในตอนส่วนสุดท้าย คือห้องที่ 101-134 โดยบทเพลงนี้อยู่ในอัตราจังหวะ 6/8 ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับลักษณะเสียงโดยจะบรรเลงโน้ตเช็ต 1 ชั้นในลักษณะเสียงสั้นทั้งหมด ส่วนโน้ตที่มีค่าตั้งแต่ตัวดำขึ้นไปจะบรรเลงในลักษณะเสียงยาว และควรเล่นโมทีฟที่เป็นโน้ต 3 พยางค์เช็ต 1 ชั้นตัวที่ 3 และตัวที่ 1 ออกมาให้ชัดเจนเพื่อให้ได้ลีลาของเสียงที่ให้ความรู้สึกเหมือนการควมบ้า

ตัวอย่างที่ 5 The Black Horse Troop ตอนส่วนสุดท้าย

The musical score shows measures 97 through 129. Measure 97 has a grace note and a red box labeled '[2nd X only]' and '[p]-ff'. Measures 104, 111, and 123 have red underlines. Measure 117 has red circles around eighth notes. Measure 129 has first and second endings marked with '1.' and '2.'.

อภิปรายผลการวิจัย

นอกเหนือจากการสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยพบประเด็นที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์บทประพันธ์เพลงมาร์ช ของจอห์น ฟิลิป ซูซา

เป็นการศึกษาภาพรวมของบทเพลงโดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์บทประพันธ์เพลงมาร์ช ของจอห์น ฟิลิป ซูซา ประกอบด้วยคีตลักษณ์ (Formal) อัตราความเร็ว (Tempo) เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง (Key Signature) อัตราจังหวะ (Meter) โดยการศึกษาสอดคล้องตามแนวทางการ

วิเคราะห์ และตีความบทประพันธ์ของ ฌอร์ฌ สุธงจิตต์ (2549, 2) โดยการวิเคราะห์บทประพันธ์เพลง มาร์ช ของจอห์น ฟิลิป ซูซา เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมของบทเพลงทั้ง 5 บทเพลงได้แก่ 1) The Stars and Stripes Forever 2) Hand Across the Sea 3) Glory of the Yankee Navy 4) Who's Who in Navy Blue 5) The Black Horse Troop โดยในแต่ละบทเพลงจะอยู่ในสังคีตลักษณ์ประเภทมาร์ช เหมือนกัน คือ ช่วนนำเสนอ (Introduction) ส่วนแรก (First Strain) ส่วนที่สอง (Second Strain) ทริโอ (Trio) ส่วนพัก (Break Strain) และส่วนสุดท้าย (Final Strain)

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่าจอห์น ฟิลิป ซูซา จะเปลี่ยนกุญแจเสียงในท่อนทริโอเสมอโดยวิธีการเปลี่ยนกุญแจเสียงของจอห์น ฟิลิป ซูซามักจะย้ายจากกุญแจเสียงหลักไปกุญแจเสียงซบ โดมินันท์เสมอในทุกบทเพลง คือเพิ่มเครื่องหมายแฟล็ตเพิ่มมา 1 แฟล็ตตัวอย่างเช่น เพลง The Stars and Stripes Forever กุญแจเสียงหลักของบทประพันธ์นี้คือกุญแจเสียง E-flat major ซึ่งมีเครื่องหมายแฟล็ต 3 ตัวคือ B-flat, E-flat และ A-flat และในท่อนทริโอได้เปลี่ยนจากกุญแจเสียงหลัก เป็น A-flat major ซึ่งมีเครื่องหมายแฟล็ต 4 ตัวคือ B-flat, E-flat, A-flat และ D-flat นอกจากนี้ อัตราความเร็วในบทเพลงของจอห์น ฟิลิป ซูซา มักจะระบุไว้ว่า March Tempo ผู้วิจัยตีความว่าเป็น จังหวะเร็วที่เหมาะสมกับดนตรีเดินแถวคือโน้ตตัวขาวในอัตราจังหวะ 2/2 เท่ากับ 120-122 และอัตรา ความเร็วที่ระบุไว้ว่า Marcia brillante ผู้วิจัยตีความว่าเป็นจังหวะเร็วที่เปล่งประกาย คือโน้ตตัวดำ เท่ากับ 145

2. ผลการตีความและวิเคราะห์เทคนิคการบรรเลงปิคโคโลจากบทเพลงคัดสรรประเภท มาร์ชของจอห์น ฟิลิป ซูซา

เป็นการตีความการบรรเลงปิคโคโลจากบทเพลงคัดสรรประเภทมาร์ชทั้ง 7 บทเพลงเพื่อเป็น แนวทางการบรรเลงปิคโคโลให้ได้ลีลาเสียงตามแนวทางปฏิบัติของจอห์น ฟิลิป ซูซา โดยผู้วิจัยเล็งเห็น ถึงความสำคัญของแนวทางปฏิบัติที่ผู้วิจัยศึกษาจากบทประพันธ์เพลงมาร์ชของจอห์น ฟิลิปซูซา ทำให้ เห็นถึงความสำคัญของการควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) และการควบคุมความเข้มของเสียง (Dynamics) ซึ่งสอดคล้อง Keith Brion (2018) โดยแบ่งเป็น 5 ปัจจัยหลักเพื่อเป็นแนวทางในการ บรรเลงปิคโคโลในบทประพันธ์เพลงมาร์ชของ จอห์น ฟิลิป ซูซา ได้แก่

1. การเล่นโน้ตสั้นจะเล่นในความเข้มเสียงที่เบากว่า เพื่อดึงเอาความเข้มเสียงของเนื้อดนตรี ดั้งเดิมออกมา การเล่นโน้ตทำนองต้องเล่นในลักษณะเสียงสั้น และเบาสบาย (Shorter Is Softer)
2. การเล่นด้วยโน้ตยาวจะต้องทำเสียงให้ดังกว่าปกติ การเล่นโน้ตยาวจะต้องเล่นให้ เสียงนุ่มลึก, หนักแน่น และอบอุ่นกว่าโน้ตสั้น (Longer Is Louder)
3. การเล่นด้วยโน้ตยาวที่ต่อด้วยโน้ตสั้น ให้เล่นโน้ตยาว ยาวขึ้นกว่าปกติจะทำให้ได้เสียงที่เต็ม ค่าโน้ตมากขึ้น (Longer Is Long)
4. การเล่นโน้ตที่มีเครื่องหมายเชื่อมเสียงบางครั้งอาจจะเล่นให้เสียงดังกว่าปกติโดยให้ พิจารณาจากน้ำหนักของเสียงในโน้ตที่มีเครื่องหมายเชื่อมเสียง เพราะในบางครั้งการเล่นโน้ตที่มี เครื่องหมายเชื่อมเสียงจะต้องเล่นดังกว่า โน้ตที่ไม่มีเครื่องหมายเชื่อมเสียง (Slur May Be Louder)
5. การเล่นในลักษณะเน้นเสียงในโน้ตที่มีเครื่องหมายแปลงเสียงจะทำให้โทนเสียงเข้ม และ นุ่มลึกมากขึ้น โดยเฉพาะในโน้ตที่มีเครื่องหมายแปลงเสียงในจังหวะหนัก (Accidentals)

ข้อเสนอแนะ

1. สามารถนำแนวทางของการศึกษาวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางศึกษาวิจัยบทเพลงอื่น ๆ ของจอห์น ฟิลิป ซูซา ได้
2. สามารถนำองค์ความรู้ของงานวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบรรเลง piccolo ในบทประพันธ์ประเภทมาร์ชอื่น ๆ ได้

รายการอ้างอิง

- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2549). *การวิเคราะห์บทประพันธ์เพลงมาร์ชของจอห์น ฟิลิป ซูซา* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Battisti, F. L. (2002). *The wind band: A history of the American wind band movement*. Meredith Music Publications.
- Baines, A. (1991). *Woodwind instruments and their history*. Faber and Faber.
- Brion, K. (2018). *The art of piccolo playing in John Philip Sousa's marches*. University of Southern Mississippi.